

Déli Hírlap

Proprietar: „Corvin Editura de Ziar S. p. a.” Timișoara. Administrator delegat—redactor responsabil Dr. Várnay Elemér. Inregistrarea solicitată la Trib. Timiș-Torontal sub. Nr. Fi 494/1938

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața I. C. Brătianu No. 3. — Telefon: 28-10. Apare zilnic dimineața, în alară de zilele de după Dumineca și sârbători.

Drámai gyorsasággal

kergetik egymást az események. Minden más kérdés háttérbe szorult, csak a csehszlovák kérdés, a közép-európai probléma van előtérben. Ez a probléma azonban olyan gigantikussá vált, hogy helyi jellegét már teljesen elvesztette. Tulajdonképpen Anglia és Németország végzettes diplomáciai játszmájáról van már szó, amelyhez más nagyhatalmak, még Amerika is hozzájárul, ahogyan ezt a legutóbbi nemzetközi politikai fejlemények tanúsítják. Washingtonból ugyanis híre érkezik már, hogy Roosevelt köztársasági elnök aggodalommal figyeli az európai helyzetet, de reméli, hogy még mielőtt kitörne a háború, ideje és módja lesz, hogy Amerika állásfoglalását ezen eshetőséggel szemben körvonalazza. Nyers egyenességgel elhangzott az a szó, amit a diplomácia mindeddig mint vészes tabut nyelvezetében igyekezett mellőzni, vagy legfeljebb óvatos fogalmazással körülírt. Roosevelt kimondta ezt a rettenetes szót: háború. Ugyanakkor a sajtó képviselőit is óva intette, hogy lehetőleg tartózkodjanak az európai helyzet minden élesebb taglásától, mert minden erősebb megnyilatkozás csak olaj lehet a tüzre. Így állnak az európai eseményekkel szemben messi tengerentúl is és természetesen, hogy Európában már forpontra szokott az izgalom. Londonban éppen úgy, mint Európában többi hátfalmának fővárosában, szinte egyidőben lázas tárgyalások előzték meg az angol minisztertanácsot. Még az utca képen is meglátszott a máskor oly hűvös és egykedvű angol közvélemény egészen szokatlan nyugtalansága. Rendkívüli körülmények között zajlott le tizenöt miniszter jelenlétében ez a londoni tanácskozás, amelyen minden hagyománytól eltérően a berlini angol nagykövet is résztvett. Az ő jelenléte és az a körülmény, hogy egyetlen jelentősebb politikai tényező sem megy tovább nyári szabadságra, hanem mindannyian permanenciában maradnak, mindennél többet mond. Hasonlókat sejtet a most lezajlott párisi államtanács ülés és egész Franciaország izgalmas felkészültsége. Az események tehát vészes kifejlés felé érnek. Már csak hájszálon mulik, hogy 1938 szeptemberében be ne következék 1914 júliusa. Chamberlain, úgy mondják, az angol királynak tett jelentése után Hitlernek levelet ír. De ezek a levelezések és üzenetek, amelyek a legutóbbi hetekben a legkülönbözőbb helyekről folytak, már inkább az ultimátumok bélyegét hordják. Végtelenül nehéz feladat előtt állnak azok, akik most ezekben a végzettes órákban a világ sorsát intézik. De a legiszonyosabb hetek között sem szabad elfelejteni azt, hogy a világ békéjét meg kell menteni egy olyan vízvátartól, amelyet csak a teljes összeomlás követhet. Anglia is, Oroszország is beavatkozik a háborúba német támadás esetén, így szólnak a legutóbbi jelentések. Gondolják meg tehát, hogy mi vár az egész világra, gondolják meg az utolsó lépést, amely az egész emberiség temetője felé vezet. Tíz millió halott katona csontjai hevernek szerteszéjjel mindenütt a földben, egy eljövendő világkatasztrófának talán husz, talán harminc, talán még több millió élet lehet az ára. Meg kell menteni a világ békéjét, az emberiség jövőjét, mert most aztán igazán útott az utolsó óra.

Lindbergh ezredes feleségével repülőgépen Kolozsvárra érkezett

A világhírű amerikai óceánrepülő Hatiegan Juliu dr. egyetemi tanár vendége volt és ma folytatja útját Csehszlovákia felé

Tegnap délben félegy óraker a világhírű óceánrepülő Lindbergh ezredes repülőgépe, amely Moszkvából érkezett, elrepült Cetatea Alba felett és

félnegy óraker a repülőgép megérkezett Kolozsvár repülőállomására,

a szamosfalvai síkra. A szamosfalvai repülőtéren hatalmas tömeg gyűlt össze, mert kíváncsiak azelőtt indultak el Bucuresti felé a kisantant repülőverseny résztvevői.

Lindbergh ezredes gépének váza fekete volt, szárnyai pedig pirosak. A szamosfalvai repülőtéren a híres vendég fogadtatására megjelent Costescu rendőrségi felügyelő, Cernescu ezredes a szamosfalvai repülőosztag parancsnoka és még sok előkelőség. Amikor Lindbergh ezredes és felesége kiléptek a gépből, a kíváncsiak ha-

talmas gyürűje vette őket körül. Az újságírók néhány kérdést akartak a világhírű amerikai repülőhöz intézni, a fényképezők pedig felvételeket akartak készíteni róla, de

Lindbergh ezredes nagyon udvariasan elhárította az érdeklődés megnyilvánulását.

Kijelentette, hogy nem hajlandó nyilatkozatot tenni és azt sem szeretné, ha fényképeket készítenék róla.

Az ezredes személyesen ellenőrizte, miképpen látják el benzinnel és olajjal a repülőgépét, majd utána saját maga vezette a gépet a hangárba és kérte, hogy jól vigyázzanak rá. Tekintettel arra, hogy az időjárásjelentések Csehszlovákiából rossz időt jelentettek, az ezredes ama óhajának adott kifejezést, hogy

egy éjszakát Kolozsváron akar tölteni.

Azt is hozzátette, hogy nagyon szeretné elkerülni szállodai elszállásolást. Erre Hatiegan Juliu dr. egyetemi orvostanár azonnal felajánlotta Lindbergh ezredesnek, hogy feleségével együtt vendégül látja. Az ezredes köszönettel elfogadta a meghívást és így feleségével együtt az éjszaka Hatiegan Juliu dr. vendége volt.

Lindbergh ezredes repülőgéppel ma folytatja útját Csehszlovákia felé.

Az ezredes végül mégis beleegyezett abba, hogy néhány fényképfelvétele készítsenek róla, miután biztosították, hogy ezeket nem újságokban közlik, hanem a szamosfalvai repülőosztag történetéről irandó munka illusztrálására veszik igénybe.

Hitler válaszától függ a béke ügye

Henderson elvitte Berlinbe a londoni tanácskozás döntését

Anglia fegyveres támogatást nyújt Franciaországnak, ha ez Csehszlovákia védelmére siet

Az európai közvélemény, a nagyhatalmi diplomácia a keddi angol minisztertanács hatása alatt áll. Londoni politikai körökben biztosra veszik, hogy a minisztertanács határozata értelmében

Anglia fegyveres támogatásban részesíti Franciaországot abban az esetben, ha a németek megtámadják Csehszlovákiát és a franciák a csehek segítségére sietnek.

Ugyanezek a körök azt állítják, hogy ezt az elhatározást a német kormány tudomására adják, ugyanakkor azonban London továbbra is mindent elkövet, hogy a szudetanémet problé-

Roosevelt elnök is közbelép a béke érdekében

Az európai események a legnagyobb mértékben magukra irányították Roosevelt amerikai elnök figyelmét is. Az Egyesült Államok elnöke állást kíván foglalni az európai kérdésekben és ezért rádióbeszédben for-

ma békés elintézését biztosítsa. A minisztertanács határozatát Halifax külügyminiszter nyomban közölte Massaryk londoni csehszlovák követtel. Hasonlóképpen tudomást szerzett a határozatról Corbin francia nagykövet is, aki Párisba utazott, hogy azt közölje Bonnet francia külügyminiszterrel.

Chamberlain Neville miniszterelnök tegnap reggel a skóciai Ballaterbe érkezett és gépkocsival folytatta útját a balmorali királyi kastélyig, ahol

VI. György király várta miniszterelnökét, hogy a legújabb politikai eseményekről tudomást szerezzen.

dul a világ népeihez. Az amerikai elnök főképpen Csehszlovákiához és Németországhoz intézi szavait. Allitól Hull külügyminiszter szintén rádióbeszédre készül.

Berlinben érhető érdeklődéssel

várták Henderson Neville berlini angol nagykövet visszatérését Londonból. Berlinben ugyanis a mértékadó körök csak Hendresontól értesülnek hivatalosan az angol minisztertanács határozatairól.

Henderson repülőgépen tegnap délután érkezett meg Berlinbe és nyomban megjelent a birodalmi külügyminiszteriumban.

Londonban megcáfolták azokat a híreket, amelyek arról szóltak, hogy Henderson az angol kormány jegyzékét, vagy pedig Chamberlainnak Hitlerhez intézett külön levelét viszi magával. Annyi bizonyos, hogy Henderson pontosan tájékoztatva van az angol kormány szándékáról és így teljes értékű felvilágosítással szolgálhat Berlinben.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint Henderson, vagy pedig Ribbentrop német külügyminiszter révén értesül Hitler a londoni döntésről. Berlinben tisztában vannak azzal, hogy jelenleg minden azoktól a köz-

lésektől függ, amelyeket Henderson Neville az angol kormány nevében tesz. Hitler a közlés után megbeszéli a helyzetet legbizalmasabb politikai barátaitval, elsősorban pedig Neurath báróval, az államtanács elnökével. Nagyon valószínű, hogy mindezek lebonyolítása után

Hitler a hét végén kihallgatáson fogadja a szudetanémetek képviselőitben Henlein Konrádot.

A Daily Mail szerint a keddi londoni minisztertanács foglalkozott Runciman lord jelentésével is. A lord közölte az angol kormánnyal, hogy mindent el kell követni a veszély el-

A helyzet súlyos, de nem kétségbeesítő

A francia kormány megnyugvással látja Anglia kormányának a békes megoldás érdekében tett lépéseit. Ugy tudják, hogy Chamberlain egyelőre nem üzenetet küldött Hitlernek, hanem emlékiratot.

A helyzetet Párisban súlyosnak látják, de nem kétségbeesítőnek.

A párisi lapok azt írják, hogy az utolsó negyvennyolc órában nem állott be rosszabbodás, mindenki tele van várakozással, azonban ez a várakozás már Európa idegeire megy.

A francia lapok nagy elismeréssel írják Anglia szilárd, mérsékelt és

háritására, mert a Csehszlovákia ellen tervezett német lépés

egész Európát lángba boríthatja.

Londonban a helyzetet nem tartják már olyan súlyosnak. A lapok írják, hogy Chamberlain, amikor a királyhoz indult a balmorali kastélyba,

magával vitte horgászó szerzőimait is.

Ebből arra következtetnek, hogy a miniszterelnök hosszabb ideig akar Skóciában maradni. Ugyancsak hosszabb tartózkodásra utazott Skóciába Sir Simon kinestári miniszter is.

bőles álláspontjáról az európai helyzettel kapcsolatban és az eddigi eredményeket kizárólag az angol diplomáciának tudják be. Kifejtik, hogy Franciaország mindig Anglia mellett áll,

mert a két nagyhatalomnak azonos a célja, mindkettő a béke biztosítására törekednek. A Temps gyáva fatalizmusnak nevezi azt az álláspontot, amely szerint a háború kikerülhetetlen. Ahogy nincsen kikerülhetetlen öngyilkosság, éppen úgy nincs kikerülhetetlen háború sem — írja a lap. Bizonyos, hogy Európa jövője Hitler kezében van.

Harmadik javaslat készül a szudetanémet kérdésben

A Havas-ügynökség prágai jelentése szerint a csehszlovák kormány a szudetanémetekkel való tárgyalásra ugynevezett

harmadik javaslatot készít elő.

A kormány politikai miniszterei már megkezdtek az erre vonatkozó megbeszéléseket, amelyek majd a hét végeig tartanak. Ugy tudják, hogy az új javaslat alapja a svájci közigazgatási rendszer lesz és Csehszlovákiát svájci mintára

közigazgatási kantonokra osztják.

Emellett szól az a tény, hogy Ashton Watkin és Runciman lord több más munkatársa többször fordult meg Svájc prágai követségén. Mindazonáltal a megállapodás lehetőségét ezen

A magyarok a harmadik javaslatot nem fogadják el

A csehszlovákiai egyesült magyar párt vezetősége foglalkozott a prágai kormány ugynevezett harmadik javaslatával, melyről eddig még nem adtak ki hivatalos jelentést. A párt vezetősége leszögezte, hogy

nem fogadhat el olyan javaslatot, amelynek megalkotásánál nem kérték ki előzetesen véleményét.

Prágában ugy a cseh, mint a szudetanémet sajtó hangja bizakodást áru el. Jó jelnek tekintik, hogy a

az alapon még nem veszik teljesen bizonyosnak, mert a szudetanémetek tudvalevőleg

elvi követeléseket támasztottak,

amelyekre választ várnak. A szudetanémetek olyan közvetítő javaslatot, amely elvi követeléseikkel nem vet számot, aligha fogadnak el tárgyalási alapul.

A prágai minisztertanács tegnap foglalkozott azokkal a meg-megújuló incidensekkel, amelyek a szudetanémet vidéken nagy nyugtalanságot keltenek. Ezek a rendezavarások mind-egyre nagyobb mérvet öltenek és azért

a kormány erélyes rendszabályokat határozott el

a nyugalom helyreállítása érdekében.

német sajtó és a rádió érezhetően enyhébb hangon foglalkozik Csehszlovákiával.

Runciman lord titkársága szerdán délután kiadott kommunikációjában közli, hogy a lord délelőtt tizenegy órakor

tárgyalt Kundt szudetanémet képviselővel,

délután fogadta Zaizicsek német keresztényszocialista képviselőt. Szerdán este Runciman lord és a felesége Wanda Krulics asszonnyal, egy cseh nagyiparos feleségével vacsorázott.

Megfojtotta megunt szeretőjét

A gyilkos éppen esküvőjére készült egy másik leánnyal, amikor a csendőrök letartóztatták

Nagyszében közelében az egyik erdőben Radu Ioan csendőrőrmester egy fiatal nő oszlásnak indult holttestére bukkant. Rövidesen kiderült, hogy a nő, aki Lupu Máriával azonos,

gyilkosságnak esett áldozatul.

A nyomozás során megállapították, hogy Lupu Máriát a szeretője, Nicu Jacob fojtotta meg. A fiatalember másik leányt akart elvenni feleségül,

erről tudomást szerzett Lupu Mária, aki anyai örökök előtt állt és megfenyegette a fiatalembert, hogyha elhagyja, feljeleni az ügyészségen. Lupu Mária és a fiatalember egyik napon az erdőben találkoztak és ott szóváltás támadt közöttük. Nicu Jacob a leányra támadt, megfojtotta és

azután holttestét a bokrok között elrejtette. A gyilkos legényt éppen akkor fogták el a csendőrök,

amikor esküvőjére készülődött.

A legényt csak a csendőrök közeledése védte meg a községi lakosság haragjától.

Magyar származású volt Troczkij meggyilkolt magántitkára

Troczkij Leó magántitkárát Párisban meggyilkolták. Clemens Rudolf, Troczkij titkára, aki a Mexikóban lakó Troczkij megbízásából Párisban tartózkodott, nyomtalanul eltűnt és feldarabolt holttestét a napokban fogták ki a Szajnából. A gyilkosok az egyes testrészeket újságpapírba csomagolták és ennek a foszlányai még rajta voltak a husdarabokon.

A budapesti lapok most nagy cikkekből megírják, hogy

Troczkij meggyilkolt titkára

magyarországi származású volt.

Clemens Rudolf Kaposvárott született, ott is nevelkedett és a magyarországi kommunizmus idején nagy szerepet vitt szülővárosában. A tanácsköztársaság bukása után

Szovjetországba menekült,

ahol megismerkedett Troczkij Leóval, akinek tetszését annyira megnyerte, hogy megtette titkárának. Amikor Troczkij elmenekült Oroszországból, magával vitte Clemens Rudolfot, aki mindenhová elkísérte.

Régen készült a szökésre a két rablőgyilkos fegyenc

Kukoricásban háltak és Bucucestiben sétáltak a plavai fegyház szökevényei

Megírtuk, hogy a fővárosi rendőrség Cudla Romulú után a másik szökevény fegyencét, Tökés Bélát is elfogta és ezzel a kofferes gyilkosok ismét visszakerültek a börtönbe.

A két gyilkos a rendőrségen részletesen elmondotta, hogy a fogházból való szökésük után hogyan igyekeztek kikerülni a rendőrség gyűrűjéből. A rendőrség ugyanis mindazokon a helyeken, ahol a szökevények megfordulhattak, őrszemek állítottak fel és ezzel sikerült is megakadályozni azt, hogy Cudla és Tökés elhagyhassák a főváros területét.

Elmondották, hogy szökésük után nyomban elváltak egymástól és külön-külön akartak valamilyen biztonságos helyen elrejtőzni. Tökés az egyik soffőr-ismerősehez ment, míg Cudla éjszaka a volt háziasszonyát kereste fel. Az idős asszony a kopogtatásra kinyitotta az ablakot és rémülten ismerte fel Cudlát, aki valamit forgatót a fejében, mert

egy pohár vizet kért.

Az asszony rosszat sejtett és azért nem ment el az ablaktól, amelyen Cudla valószínűleg be akart hatolni a lakásba, hanem unokáját küldte egy pohár vizért, amellyel Cudla csak megnevesítette ajkait és azután távozott. Cudla meghúzódt a Mogosaia mellett kukoricásban, ahol

huzongy órát töltött.

Közben hatalmas zápor volt és Cudla bőrig ázott. Reggel azonban a meleg nap gyorsan megszáritotta ruháit és megette a Tökés által hozott gyümölcsöt. Elolvasták a Tökés által hozott újságot is, amelyből megtudták, hogy

üldözik őket.

Az a hír, hogy Erdélyben keresik őket, annyira megnyugtatta Cudlát és Tökést, hogy elhatározták, újból bemenni a városba. Cudla taxiba ült és céltalanul utazgatott az utcákon. Az egyik vendéglőben megivott egy félliter bort, majd újra az autóból ült és az egyik étterembe hajtott, ahol a barátjával akart beszélgetni. A soffőrt beküldte az étterembe, de a barátja nem volt ott. Akkor már nem tudta, hogy mit csináljon. A zsebében

tizennyolc lei volt.

a taxaméter azonban már közel száz leit mutatott. A soffőr végre is meguntta a céltalan barangolást és megkérdezte Cudlát:

— Merre megyünk?

Cudla néhány percig gondolkodott, majd így válaszolt:

— Mit tudom én?

A soffőr és utasa között szóváltás támadt. Erre figyelmes lett egy rendőrtiszt. Egy pillantás az utasra és máris felismerte Cudlát:

— Maga az? ..

Azután karonfogta Cudlát és a rendőrségre kísérte.

Amikor Tökés elvált társától, úgy beszéltek meg, hogy másnap este a kukoricásban találkoznak. Tökés azonban az utasán megtudta, hogy Cudlát elfogták és ezért áthelyezte tartózkodási helyét egy másik kukoricásba. Elfogatása napján reggel ismét a város egyik utcáján volt, amikor az egyik villamoson utazó detektív meglátta és felismerte. A megállónál a detektív lezárt a villamosról és észrevétlenül üldözőbe vette Tökést,

aki nem tudta, hogy követik. Alkalmos pillanatban azután a detektív elővette revolverét. Tökés mellé lépett és így szólott hozzá:

— Tökés, add meg magad!

A meglepett szökevény mindkét karját felemelte és megadta magát. A detektív azután megbilincselte és a rendőrségre vitte.

Tegnap Cudla és Tökés megmutatták, hogyan szöktek meg és elmentek a rendőrökkel azokra a helyekre, ahol szökésük alatt bujkáltak.

A gyilkosok kézrekerítése után szabadonbocsátották Tökés leányát, a tizenhét éves Angelát, akit megjelenése miatt Greta Garbunak mondanak. A leány megkönnyebbülten sóhajtott:

— Jó, hogy elfogták őket. Megyek, hogy átöltözök!

Cudla Romulús és Tökés Béla szökése ügyében a fővárosi rendőrség még nem fejezte be a nyomozást. A két gyilkost tegnap hosszasan kihallgatták, majd szembesítették őket. Kihallgatták Cudla feleségét is, aki elmondotta, hogy amikor egyizben meglátogatta férjét a plavai fegyházban, Cudla azt kérte, hogy legközelebb hozzon magával

egy kis vasfűrészt,

Cudla nem tudta, hogy mire kellene férjének a fűrészt, de azt nem is vitte el. Ez a vallomás azt igazolja, hogy Cudla már régebben tervezte a szökést, amelyet gondosan előkészített.

Suciu Adriant szabadlábra helyezték

Az ítéletábra vádtanácsa Vulpe Stefan ügyében hétfőn dönt

A temesvári ítéletábra vádtanácsa tegnap foglalkozott Suciu Adrian volt városi főmérnök felebezésével, amelyet

a további fogvatartására vonatkozó vizsgálóbírói határozat ellen nyújtott be. Ezenkívül tegnap határozott az ítéletábra vádtanácsa Vulpe Iosif az aradi munkakamara volt elnökének szabadlábrahelyezési ügyében is. A vádtanács tárgyalása délután két óra után ért véget és ekkor a folyosón várakozók megtudták, hogy a vádtanács

ugy Suciu Adriant, mint Vulpe Iosifot szabadlábra helyezte.

A vádtanács jegyzője nyomban elkészítette a táviratot, amely közölte az aradi fogház igazgatóságával a vádtanács döntését és ennek alapján Vulpe Iosif még tegnap délután szabadlábra került. Értesítették a döntésről a temesvári fogház igazgatóságát is és

Suciu Adrian tegnap délután elhagyta a fogház épületét.

Tegnapra volt kitzúve a vádtanács tárgyalás Vulpe Stefan, a temesvári munkakamara volt elnökének szabadlábrahelyezési ügyében is, de az idő előrehaladottsága miatt a tárgyalást hétfőre elhalasztották.

Az ellenfél teljes megsemmisítéséig folytatja Japán a háborút

Keletázsiai gazdasági blokk létesítése

Itagaki japán nemzetvédelmi miniszter nyilatkozott az újságírók előtt és hangsúlyozta, hogy Japán mindaddig folytatja a háborút,

amíg Csang Kaj Cseket tökéletesen meg nem semmisíti.

Abban az esetben, ha a marsall megadná magát, Japán akkor is bizonyos követelményekkel lép fel a hankeui kormányval szemben. Ennek a kormány elnöke elsősorban is esatlakoznia kell a többi kínai kormányhoz és ezzel hozzá kell járulnia egy egységes or-

szág felépítéséhez. Japánnak az a főcélja, hogy az együttműködést Japán, Kína és Mandzsúria között helyreállítsa. Ha Kína részt akar venni ebben az akcióban, úgy szó lehet

a keletázsiai gazdasági blokk megteremtéséről.

Karbini jelentés szerint a mandzsú kormány a karbini szovjet konzulátusnál panaszt emelt a konzulátus öt tisztviselője ellen, akik néhány nappal azelőtt megtámadtak és bántalmaztak egy rendőrt.

A közoktatásügyi miniszter körrendelete

A nemzetkisebbségi tanulók beiratkozása a magán- és felekezeti iskolákba

Intézkedések az új tanévre

Jelentettük, hogy a közoktatásügyi miniszterium körrendeletet adott ki, amelyben a nemzetkisebbségek nyelvhasználatát szabályozza, azokban a nemzetkisebbségi tanulók által látogatott elemi és középiskolákban, amelyek kisebbség lakta vidéken vannak. Ezzel kapcsolatban az 1938/39. tanév megnyitása előtt a közoktatásügyi miniszterium

a nemzetkisebbségi tanulók beiratkozását

ugyanesak körrendeletben szabályozta, még pedig a következő pontokban:

1. A nemzetkisebbségi magán- és felekezeti iskolákba a tanulókat szeptember 1 és 10 napjai között írják be.
2. A szülők, vagy gyámok, akik nemzetkisebbségi magán, vagy felekezeti iskolába akarják beírni gyermekeiket, kötelesek írásbeli nyilatkozatot tenni annak az állami iskolának az igazgatóságánál, amely állandó lakhelyükön van és ebben a nyilatkozatban

meg kell jelölniük azt az iskolát, ahová gyermekeiket be akarják írni.

3. Ezeket a nyilatkozatokat a szülőknek, vagy a gyámoknak alá kell írni. A nyilatkozatra bélyeget nem

kell ragasztani. Azoknak a szülőknek és gyámoknak, akik jöni nem tudnak, nyilatkozataikat a városi, vagy községi előjáróság egyik tagja állítja ki, hogy mindenféle visszaélésnek elejét vegyék. A községi előjárók ezt a nyilatkozatot a szülő, vagy a gyám szóbeli kérelme alapján intézik el.

4. A szülők és gyámok kérhetik gyermekeik beiratását nemzetkisebbségi magán és felekezeti iskolákba és kérelmüket nem utasíthatják vissza,

ha a gyermekek etnikailag ahhoz a nemzetkisebbséghez tartoznak, amelynek nyelvén a szóbanforgó iskolában oktatnak.

Sem a szülők, vagy gyámok vallása, sem pedig az iskolák felekezeti jellegére nincsenek tekintettel. Azokat a tanulókat, akiknek román etnikai származása elvitatathatlan, állami iskolába írják be.

5. Az állami iskolák igazgatói, vagy ezek távollétében helyetteseik

kötelesek szeptember 1 és 10. napjai között a hivatalos órák alatt a hivatalos helyiségben tartózkodni,

hogy a fentjelzett nyilatkozatokat átvegyék a szülőtől, vagy gyámoktól. A hivatalos órák délelőtt 8 és 12, dél-

után pedig 4 és 6 óra között vannak.

6. Az állami elemi iskolák igazgatói, vagy ezek helyettesei bizonylatot állítanak ki a nyilatkozatok átvételéről, függetlenül attól, hogy a beiratkozás milyen osztályba történik, vagy az illető magán, vagy felekezeti iskolának hány tanulója van.

Ama nyilatkozatok átvételét, amelyet a törvényes formák között és időben nyújtanak be, az igazgatók vagy helyetteseik semmiféle formában sem utasíthatják vissza.

Ama tanulók magán vagy felekezeti iskolába való átírása, akik az 1937/38. tanévben állami iskolák tanulói voltak, az elemi oktatásról szóló törvény

Másodszor is baleset érte a kisántánt repülőversenyén résztvevő fővárosi újságírókat

A kisántánt repülőversenyének résztvevői tegnap reggel indultak el a csehszlovákiai Zlinből és Ungváron keresztül tegnap délután érkeztek meg Kolozsvárra, ahonnan

Bucurestbe folytatták útjukat.

A fővárosban ünnepélyes fogadtatást készítettek elő a repülők számára.

A repülőversenyen, mint már jelentettük, résztvevő Kerciu Virgil fővárosi újságíró is, az Ordinea című napilap főszerkesztője. Kerciu útját nem sok szerencse kísérte,

mert amikor Zlinbe repült, akkor a kedvezőtlen időjárás miatt kényszer-

Szökött rabok fegyveres üldözése

lefejezték az őt és a Dunán uszással akartak menekülni

A siliistrai fogházból

megszökött négy török rab,

akiket a napokban akartak büntetésük kitöltése céljából az oenelemarei fegyintézetbe szállítani. A négy rab, akik egy fegyőr őrzete mellett egy veteményes kertben dolgoztak, hirtelen lefejezték őrüket és elmenekültek. Ketten a Dunába vetették magukat, kettő pedig a szárazföldön

kereste a menekülés útját. Az uszó szökevényeket kétszáz méter után elfogták az üldöző határőr katonák, akik több lövést adtak le rájuk, míg a másik kettő közül

csak egyet sikerült őrizetbe venni.

A négy törököt annak idején a bíróság husz évi kényszermunkára ítélte emberölés miatt.

Sabin Mihai bűnperében a bíróság tegnap tanuként kihallgatta Table Nicolae dr. városi főjegyzőt

A temesvári törvényszék szüneti tanácsa tegnap folytatta Sabin Mihai, a temesvári mezőgazdasági kamara volt elnöke bűnperének tárgyalását. A mezőgazdasági kamara volt elnökének képviselőjében Lintia Livius dr. és ifjabb Lintia Livius dr. ügyvédek jelentek meg a tárgyaláson. A szüneti tanács a tegnapi tárgyaláson tanuként kihallgatta Table Nicolae dr. városi főjegyzőt, aki a Suciu Adrian volt városi főmérnök által a mezőgazdasági kamara számára készített

építési tervvel kapcsolatban tett vallomást.

A mezőgazdasági kamara ugyanis állandó állatkiallítás tervezett és a kiállítási épületek tervrajzát Suciu volt főmérnök által készítette el, aki 135,000 lei honoráriumot kapott. Table Nicolae dr. elmondotta, hogy szokásban volt a telek átengedése előtt az építkezési tervek bemutatá-

VEGYE EL!... Kimutathatóan a leghatásosabb s ezért a legolcsóbb szer. **Hirisan-Paszia** (Hirisan-Ges. Leipzig. Ekcéma, bőrbántalmak, égési sebek és mindennemű bőrbajok ellen. Tubusok 44 és 85 lei arban gyógyszertárakban és drogériákban.

végrehajtási utasításának 38. szakasza alapján történik.

7. A felekezeti és magániskolák fentartóinak tudomására adták, hogy csakis annyi tanuló beiratkozását fogadhatják el, amennyire az iskola működési engedélye szól.

8. Az állami iskolák mellett felállított nemzetkisebbségi tagozatba való beiratkozás a jelen körrendelet negyedik pontja alapján történik.

Másodszor is baleset érte a kisántánt repülőversenyén résztvevő fővárosi újságírókat

leszállást kellett végrehajtani. Ez tegnap megismétlődött, ezúttal azonban már nem olyan szerencsés körülmények között, mint első ízben. Kerciu repülőgépe Lengyelország felett repült Ungvár felé, amikor kimerült a benzinkészlete. Ennek következtében Kerciu a kosnovi repülőtéren

kényszerleszállást hajtott végre.

A leszállás nem sikerült és a repülőgép teljesen tönkrement. Kerciu, aki szerencsére

sérülés nélkül

menekült meg, vasuton folytatta útját és ma megérkezik Bucurestibe.

Szökött rabok fegyveres üldözése

lefejezték az őt és a Dunán uszással akartak menekülni

A siliistrai fogházból

megszökött négy török rab,

akiket a napokban akartak büntetésük kitöltése céljából az oenelemarei fegyintézetbe szállítani. A négy rab, akik egy fegyőr őrzete mellett egy veteményes kertben dolgoztak, hirtelen lefejezték őrüket és elmenekültek. Ketten a Dunába vetették magukat, kettő pedig a szárazföldön

kereste a menekülés útját. Az uszó szökevényeket kétszáz méter után elfogták az üldöző határőr katonák, akik több lövést adtak le rájuk, míg a másik kettő közül

csak egyet sikerült őrizetbe venni.

A négy törököt annak idején a bíróság husz évi kényszermunkára ítélte emberölés miatt.

Sabin Mihai bűnperében a bíróság tegnap tanuként kihallgatta Table Nicolae dr. városi főjegyzőt

A temesvári törvényszék szüneti tanácsa tegnap folytatta Sabin Mihai, a temesvári mezőgazdasági kamara volt elnöke bűnperének tárgyalását. A mezőgazdasági kamara volt elnökének képviselőjében Lintia Livius dr. és ifjabb Lintia Livius dr. ügyvédek jelentek meg a tárgyaláson. A szüneti tanács a tegnapi tárgyaláson tanuként kihallgatta Table Nicolae dr. városi főjegyzőt, aki a Suciu Adrian volt városi főmérnök által a mezőgazdasági kamara számára készített

építési tervvel kapcsolatban tett vallomást.

A mezőgazdasági kamara ugyanis állandó állatkiallítás tervezett és a kiállítási épületek tervrajzát Suciu volt főmérnök által készítette el, aki 135,000 lei honoráriumot kapott. Table Nicolae dr. elmondotta, hogy szokásban volt a telek átengedése előtt az építkezési tervek bemutatá-

A Terminus
Varieté - Bár
szeptember 1-én ismét megnyílik meglepő műsorral!

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Belföldön

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havil tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havil tíz lei.

Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

Külföldön

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

Telefon

28-10 és este tíz óra után 14-14.

Megjelenés

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

Szeptember 1
Csütörtök
Egyed. Simon

1890 szeptember 1-én halt meg Párisban Vasile Alexandri, a nagynevű román költő. Irt szindarabokat is és mint verselő igen termékeny volt. Dalok és könnyeseppek című verskötete páratlan szépségű. Mint politikus sokat dolgozott a román fajedelemsek egyesülése érdekében, volt követségi és külügyminiszter is.

1862 szeptember 1-én jelent meg Lincoln Ábrahámnak az Egyesült Államok elnökének nyilatkozata, amellyel megszünteti a rabszolgaságot.

1870 szeptember 1-én volt a sedani csata, III. Napoleon francia császár másfél hónap előtt megindította a háborút Németország ellen. Szeptember 1-én arra ébredt a francia sereg, hogy a németek körülfogták. Rövid csata után a császár seregével együtt megadta magát. A hadifogságba jutott III. Napoleont már másnap Párisban trónfosztották nyilvánították és kikiáltották a köztársaságot.

1848 szeptember 1-én született Porel Ágost svájci elmegyógyász és szociálhigiénikus. Nagy szak tekintély volt a hipnotizmus terén. Az alkohollenes mozgalom világhírű vezetője volt.

TITEANU SAJTÓ. ES PROPAGANDAMINISZTER TEMESVÁROTT. Vasárnap délelőtt tíz órakor adják át az érmeiket és okleveleket azoknak a temesvári, lugosi és hozovicsi iparosoknak, akik a berlini ipari kiállításon kitüntetéseként kaptak. Összesen tizenhárom iparos részesül kitüntetésben. Az ünnepélyes kiosztásnál jelen lesz Titeanu Eugen sajtó- és propagandauügyi miniszter is. Részt vesznek ezenkívül a temesvári ünnepészen Anastasiu Raul sajtóügyi vezérigazgató, Petrescu Cezar, a Romanja című lap főszerkesztője és Moln Virgil, a munkakamarák szövetségének elnöke is.

Látogatások a királyi helytartónál. Marta Alexandru dr. királyi helytartó tegnap ismét több tisztelgő látogatást fogadott. Egymásután jelentek meg a helytartó előtt, Jalerin dévai pénzügyigazgató, Bogdan vezérfelügyelő, Ilincea kereskedelmi felügyelő, Unterweger Lothár dr. kanonok, szeminárium rektor és Rabian felügyelő.

Bélyeggyűjtők!

Régi és újdonság bélyegsorozatokat valamint kiegészítőket olcsón

Fenyő papírkereskedésben kaphatók. Fomebélyegyet és gyűjteményeket a legmagasabb árban veszünk. Temesvár I., Str. Alba Iulia 1. 1939-es Michel-katalogus megérkezett és kapható 140 leiert.

Ládába csomagoltan vitette magát repülőgépen szerelmeséhez egy elszánt ifjú

Angliában, a croydoni repülőtéren különös kaland játszódott le. Egy Edwards nevű, fiatal londoni magántisztviselő eljegyzett egy táncosnőt, aki turnéra indult. Néhány nappal azelőtt a fiatalember levélben értesítést kapott a táncosnőtől, hogy Amszterdamban, ahol fellép,

nem képes imáddi elől menekülni, kik állandóan zaklatják.

A fiatalember az értesítés után nyomban elhatározta, hogy Hollandiába repül. Kiszájtotta a repülőterre, ahol közölték vele, hogy az utasszállító repülőgép már elindult. A fiatalember, aki úgy vélte, hogy egy pillanatot sem szabad elveszítene, ötletes megoldáshoz folyamodott. Tudta, hogy rövid idő múlva teherszállító repülőgép indul a kontinensre, amely

azonban nem szállít utasokat. A fiatalember gondolt merészet és nagyot, ládát vásárolt, amelyben kényelmesen elfért és a ládára ráírta az amszterdami táncosnő címét.

Beült a ládába, a hordárok elvitték a légi kikötőbe és kevéssel azután már repült is Amszterdam felé.

Az utazása mindössze ezeröttszáz leibe került.

A légi társaság nem akadályozta meg a különös utazást, de utána mindenestre hivatalos közleményt bocsátott ki, amelyben hangsúlyozta, hogy a jövőben semmiféle ilyen természetű utazást nem engedélyez még akkor sem, ha a ládára ráírják, hogy — élőállatot szállít.

Római országőrök Németországban. Az országőr-szervezet a nyári hónapokban az országőrök egy-egy csoportját kiküldte Csehszlovákiába, Franciaországba és Lengyelországba. Cserében csehszlovák, francia és lengyel ifjak vettek részt az országőr-táborozásokban. Ma, szeptember elsején ötven országőr-parancsnok indul Németországba, hogy megismerkedjék az ottani ifjúsági intézményekkel. Október hónapban az országőr-szervezet látja vendégül a német ifjúsági szervezet parancsnokainak egyik csoportját.

A városi könyvtár a muzeumpépületbe költözik. A muzeumnak a volt Ferdinánd-szállóból létesített kulturpalotába történt átköltözése folytán megüresedett muzeumpépület felhasználásáról már többféle terv merült fel. Miloia Joachim dr. muzeumigazgató tegnap kihallgatáson jelent meg Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és előadta, hogy a muzeumpépületnek irodai, vagy más célokra való átalakítása sok költséggel járna. Az épület ellenben mai alakjában felelőleg alkalmas a városi könyvtár elhelyezésére és kérte a helytartót, hogy ehhez hozzájáruljon. Marta Alexandru dr. királyi helytartó a tervet jóakarattal fogadta és így valószínű, hogy a városi könyvtár végre méltó hajlékot kap.

* Orvosi hír. Dr. Perlstein Artur belgyógyász szakorvos és sziv, tüdő, gyomor-specialista hazaérkezett és újból rendel. I., Bulev. Duca 4 szám, 9-11 és 3-5 között. Telefon 38-19.

Elhoesátottak két orvost. Az egészségügyi miniszterium rendelkezése értelmében Tauffer Rudolf dr. calarasi kórházi orvost, valamint Ionescu Adriana dr. kolozsmegyei mécsi orvosnőt elhoesátották állásukból. Mindketten megtagadták, hogy a fertőző és szociális betegségek leküzdésére irányuló akcióból megfelelően kivegyék részüket.

Hamis vasuti jegyekkel utaztak. Braílán az állomáson három kereskedelmi utazóra lettek figyelmesek akiknél hamis vasuti jegyek voltak. Valószínű, hogy ezek összeköttetésben állottak egy jegyhamisító bandával, amely nagymennyiségű hamis jegyet hozott forgalomba.

Pacha püspök őszi bérmentje. Pacha Ágoston megyés püspök a jövő hét folyamán megkezdí őszi bérmentési körutját. Ennek sorrendje a következő: Szeptember 8-án Odvas, szeptember 9-én Újpaullis, szeptember 10-én Gyorok, szeptember 11-én Lippa, szeptember 12-én Fakert, szeptember 13-án Ujpanát, szeptember 14-én Radna, szeptember 15-én és 16-án Pécska és Szemlak, szeptember 17-én Zádorlak, szeptember 18-án Ujsimánd, szeptember 23-án és 24-én Ocsanád, szeptember 25-én Ujarad és Kisszentmiklós, szeptember 30-án Tornya és Szederhát, október 1-én Varjas, október 2-án Glogovac és Mikalaka, október 10-én Folya, október 11-én Vojtek és október 13-án Gizelalalva.

A városi vállalatok újjászervezése. A város vezetősége már hetek óta foglalkozik a városi vállalatoknak az új közigazgatási törvény értelmében való újjászervezésével. Több városi vállalatnak átszervezése és kereskedelmi alapokra való fektetése már meg is történt. A polgármesteri hivatalban ma a városi vállalatok és az egyes ügyosztályok vezetői értekezletet tartanak, amelyen folytatják a vállalatok újjászervezéséről szóló tanácskozást.

Felszerelik a piarista templom óráját. A temesvári piarista rendház — mint ismeretes — ebben az esztendőben ülte meg a bánáti letelepedés százötvenedik évfordulóját. A piaristarend elhatározta, hogy a jubileum emlékeztetőre, leszerelt toronyóráját újból felszerelteti és kijavíttatja. Ugyanazok beszereznek a piarista templom egyetlen harangja mellé még két másikat. Az új harangokat a helybeli Novotny-cégnél rendelik meg.

Cáfolják Sztalin megsebesülésének híreit. Megirtuk, hogy Varsóban elterjedt hírek szerint Sztalin gépkocsijával baleset történt és Sztalin megsebesült. A külföldi lapokban megjelent hírt Moszkvában cáfolják.

Kisiklott vonat, Lengyelországban. A Kowel-Lublin vonalon közlekedő egyik vonat mozdonya, két podgyászkoecija és postakoecija Konari közelében kisiklott. Két vasuti tisztviselő meghalt, tizenegy személy megsebesült.

Az ügyészség köréből. Megirtuk, hogy Nicolaus György temesvári ügyész, aki Buzoianu Alexandru vezetőügyész szabadsága alatt az ügyészséget vezette, nyugalomba vonult. Helyette most Anastasescu Marius ügyész vezeti az ügyészséget, aki kiváló jogász.

Beiratások a katolikus gimnáziumban. A piaristák épületének földszintjén elhelyezett római katolikus felekezeti magyar tannyelvű flugimnáziumban a beiratások megindultak és szombatig, szeptember 3 délig tartanak.

Közbesült régi iparos halála. Bodnár Ferenc kovácsmester, a temesvári iparostársadalomnak régi és becsült tagja, akinek öt évtizeden keresztül saját műhelye volt, nyolcvanhét esztendőskorában végelgyengülés következtében meghalt Gyászolja fia: Bodnár Ferenc magyarországi tábornok leánya Bodnár Mária, veje Posta Kálmán, néhai Bodnár Erzsébet férje, két unokája és nagyszámú rokonság. Temetése ma délután öt órakor megy végbe a belvárosi temető Sehlauch-kápolnájában.

A legújabb óceánrepülés. A Lieutenant de Vaisseau Paris nevű francia repülőgép az Azori-szigetekről elindult óceánrepülő utjára. A repülőgép New Yorkban fog leszállani.

Halálozások. Meghaltak: Lenhardt Anna született Márton hatvanhárom éves, Bodnár Ferenc nyolcvanhét éves.

Mozi

HILDE KRAHL

a jugoszláviai Brodban született. Bécsben elvégezte a reálgimnáziumot, majd színészi pályára lépett. Jelenleg a bécsi Josefstadter Theater tagja, de egyik sztárja az UFA-filmyárnak is. Nálunk legutóbb a Lumpaciuss című film egyik szerepében láttuk. Vendégszereplés a paradicsomban című filmben 6 alakítja a női főszerepet, egy nagy szállodai koncert vezetőjét.

MOZIK MŰSORA.

Csütörtök, szeptember 1.

Apollo: A szent és rajongója (német film).

Capitol: Véres gyöngyök (angol film). Scala: Ejfél után (angol film). Rivoli: Alaska (angol film.)

Begovits-tánciskolája
I. ker., Piața Libertății 4 sz.
szeptember 8-án megnyílik.

Minden csütörtök 9-től 12-ig, vasárnap 6-tól 12-ig táncotéria.

Óvja gyermeke egészségét!

Csak hatóságilag fertőtlenített **használt iskola-könyveket** vásároljon 50% engedménnyel.

MORAVETZ könyvkereskedésben.

Egy dollárt hagyott testvéreice

Pearl White a közelmúltban meghalt világhírű moziszínésznő. A filmesil-lag ezzel szemben minden vagyonát, párisi palotáját, ékszereit és gépkocsijait utolsó imádójára, egy Páris-ban élő görögre hagyta. Fivérének és nővéreinek mindössze egy-egy dollárt hagyományozott, míg atyjáról gondoskodott, amennyiben „készenpénz-vagyonát” és részvényeit a színészege-sület és édesatyja között osztotta meg. A hozzátartozók meg akarják támad-ni a bíróság előtt az 1937-ben kelt végrendeletet, mert úgy tudják, hogy a művésznő később újabb végrende-letet készített.

— Iorga professzor előadása a történelemtudósok világkongresszusán. Zürichben tegnap nyitották meg a történelemtudósok világkongresszusa-t, amelyen Romániát Iorga Nicolae tanár, királyi tanácsos, Oprescu, Rosetti tábornok, Lupas egyetemi tanár, Mironescu egyetemi tanár, Panaite-scu és Nistor Cerba képviselték. Iorga tanár a Történelem állandóságai cím-mel hosszabb értekezést tartott, amelynek rendkívül nagy sikere volt. A kongresszus elnöke a legmelegebb dicséret és elismerés hangján mon-dott köszönetet az értékes értekezé-sért.

— A vármegyei prefektus új hivatali helyiségei. Tekintettel arra, hogy a királyi helytartóság tulajdonába átment vármegyei háza második emeletén vannak Marta Alexandru dr. királyi helytartó és a vezértitkárság hivatalos helyiségei, Praporgescu Gheorghe ezredes, vármegyei prefektus hivatali helyiségeit az első emeleten rendezte be. A bejárat a hetvenötös számú ajtón van.

— Nem hosszabbítják meg a német katonák szolgálati idejét. A külföldi sajtóban olyan hírek terjedtek el, hogy Németországban meghosszab-bítják az 1936. korosztályhoz tartozó hadkötelesek szolgálati idejét. Berli-ni jelentés szerint illetékes körök nem tudnak a megítélésről, amellyel meghosszabbítanak ezen korosztály-hoz tartozó és szeptember 30-án le-szerező katonák szolgálati idejét.

RADIO

ELECTRON

Részletfizetés! Csere!

ELECTRON Timisoara L, Pta L. C. Bratianu. Tel. 22-29

— Az egészségügyi ellenőrzés. Megirtuk, hogy a belvárosi Arany csikó szállodát az egészségügyi ellen-őrzés során bezárták, mivel szobái nedvesek és sötétek. Az Arany csikó vendéglő azonban továbbra is nyitva maradt.

— Megnyílik a Varsó—Budapest légi járat. Varsóból jelentik, hogy a Lot len-gyel légitársaság ma, csütörtök-őn nyitja meg a Varsó—Budapest légi járatot a Lengyelország és Csehszlová-kia között létrejött egyezmény alapján.

— Áradás rémes pusztítása. Kal-kuttából jelentik, hogy a Níma folyó átszakította gátjait és a viz számos községet elárasztott. A házak százai összeomlottak. Több száz ember el-tűnt. Az áradatból eddig harminckét holttestet fogtak ki.

Anyja és kislfia rémes halála

A gyermek a sineken fátsozt, anyja megakartta menteni és a vonat mindkettőjüket elgázolta

Bucuresti egyik külvárosában dél-után gyermekek nagyobb csoportja játszadozott a Bucuresti—Constanta vasutvonal mentén. A gyerekek kö-zött volt Lupa Vasilica két éves fiúcska is, aki követte társait a vas-uti töltésre, de

a sinek között leült

és a szines, csillogó kavicsokkal kez-dett játszani. A fiúcska anyja, Lupa Johanna észrevette, hogy kis-fiu a sinek között ül és ezért több-ször lehvta onnan. A fiu azonban nem figyelt anyja szavára, hanem továbbra is a sinek között maradt. A következő pillanatban Lupa Jo-hanna észrevette, hogy vonat köze-ledik. Az asszony rémületében szinte

megdermedt, de azután kétségbeesett rohanással igyekezett fiát megmen-teni. Futás közben hangosan sikol-tozva szólította a kislfiut, aki mo-solyogva és kezeivel tapsolva hall-gatta a közeledő vonat zakatolását.

Az asszony az anyai szeretet szár-nyán felért a töltésre és felkapva a fiúcskát, ijedten a mellére szoritotta. Azután félre akart ugrani, de már késő volt.

A mozdony elgázolta és a ke-rekek csattogásába beleve-gyült az asszony és gyerme-kének halálsikolya.

Mindkettőjüket a vonat kerekei da-rabokra tépték.

— A temesi rendőrfelügyelőség hatásköre. Az új közigazgatási kerü-letek beosztásával a belügyminiszte-rium meghatározta a kerületi rendőr-felügyelőségek hatáskörét is. A tem-esi királyi helytartóság rendőrfel-ügyelőségének székhelye Temesvár és Temes-Torontál, Krassó, Szörény, Arad és Hunyad megye tartoznak a hatáskörébe. A kerületi rendőrfel-ügyelőség költségvetését és kiadásait a bucarestii vezérigazgatóság állapít-ja meg és közvetlenül a belügymi-niszterium hagyja jóvá úgy, hogy a rendőrfelügyelőség költségvetése tel-jesen független a királyi helytartó-ságok költségvetésétől.

— Százhusz pedagógiai megfigyelő ál-lomást létesítenek. A közoktatásügyi miniszterium terve szerint az ország területén százhusz pedagógiai megfigyelő állomást létesítenek, ahová az állás nél-küli tanítókat osztják be. A tanítóknak kérvénnyel kell fordulniok a miniszte-riumhoz, amely képesítési osztályzatuk és szolgálati éveik alapján bírálja el őket.

— Ma temetik Karinty Frigyes-t. A Siófokon elhunyt Karinty Fri-gyes író holttestét Budapestre szállít-tották, ahol ma délután temetik el a Kerepesi-temetőben a város által adományozott díszsírhelyen.

— Elfogták Bucurestiben a székely le-gény gyilkosait. Jelentették, hogy a fő-városi Gb-teremben rendezett tánomul-at-ság után leszarták Kiss József székely legényt abban a pillanatban, amikor a teremből távozott. A bucarestii rendőrség Gall József és Campeanu Alexandru szem-élyében elfogta a gyilkosokat, akik va-lószínűleg szerelemféltésből követték el a véres tettet.

— Teleki Pál gróf lesz Tokaj kép-viselője. Budapesti jelentés szerint a Széchényi György gróf halálával megüresedett tokaji képviselői mandátumot Teleki Pál gróf közoktatás-ügyi miniszternek ajánlották fel, aki a jelölést elfogadta. A választás szeptember 18-án megy végbe. Min-den jel arra vall, hogy Telekinek nem lesz ellenjelöltje és így egyhan-gulag megválasztják.

— Mocsenyi Antal Temesvárott. Mocsenyi Antal királyi fővadászmes-ter tegnap átutazóban rövid ideig Temesvárot tartózkodott. Ezt az al-kalmat felhasználta arra, hogy látog-atást tegyen Marta Alexandru dr. királyi helytartónál. A látogatás után fényi birtokára utazott, ahol vadászaton vesz részt.

— A temesi helytartóság prefektu-sainak és főtisztviselőinek értekez-le-te. Marta Alexandru dr. királyi helytartó mára értekezletre hívta össze a helytartóság területén levő öt megye prefektusait és főtisztviselőit. A közigazgatási törvény értelmében a királyi helytartó havonta legalább egyszer ilyen értekezletet tart és ez a mai megbeszélés az első. Az érte-kezleten megbeszélnek mindazokat az intézkedéseket, amelyekre a helytar-tóság megszervezésével kapcsolato-san szükség van. A napirenden sze-repel a megyei tisztviselőknek a helytartóság hivatalaiba való beosz-tása is.

— Négyezer lap megszűnik Magyaror-szágon. Budapesti jelentés szerint a sa-jtórendészeti törvény értelmében augusz-tus 31-ig kellett beadni az időszaki lapok bejelentését, Magyarországon mintegy ezerötven ezerötven lap jelentik meg, me-lyek közül kilencszáz tette meg a beje-lentést. Négyezer tehát már önként le-mondott a megjelenésről. Január elseje után csak azok az időszaki lapok jelen-hetnek meg, amelyek addig megkapták a belügyminiszteri engedélyt.

— Újabb angol tiltakozás az olasz beavatkozás miatt. A Reuter ügynök-ség római jelentése szerint a római angol ügyvivő újabb jegyzéket nyuj-tott át Ciano gróf olasz külügymi-niszternek, amelyben az angol kor-mány tiltakozik a spanyol földön ta-pasztalt olasz beavatkozás miatt. Az angol ügyvivő tudomására adta Cia-no grófnak, hogy az angol kormány nem tekinti kielégítőnek az olasz kül-ügyminiszternek ebben a kérdésben eddig elhangzott nyilatkozatát.

Dr. Wernerné

francia nyelviskolája szeptember 1-én megnyílik!

Különleges francia és német játékkurzus, délutáni tanfolyam és különórak gyermekek és leánykák részére, román és angol nyelven is. III. ker., Strada Treboniu Laurean 3.

— Református istentisztelet Zsom-bolyán. Kun Zoltán, a felsőtörontali református missziós kerület lelkésze vasárnap, szeptember 4-én délelőtt féltizenegy órakor Zsombolyán isten-tiszteletet tart.

— A fuldai pásztorlevél nem ismeri el a német házassági törvényt. A németországi püspökök fuldai konfe-renciáján pásztorlevelet szövegeztek meg, amelyet vasárnap az összes templomokban felolvastak. Ausztriá-ban a pásztorlevél nem került felolvasásra, mert az ausztriai püspökök a fuldai konferencián nem vettek részt. Kimondja a pásztorlevél, hogy a püspökök nem ismerik el a német házassági törvényt.

* Ifj. Dr. Engels Béla fogorvos és szájszész, szabadságáról visszatért, szeptember 1-től újból rendel.

Szeptember 1-től a

Palace-kávéházban

Salamon Kálmán közkedvelt jazz hangulatos zenekara játszik. Szombat, vasárnap és csütörtökön d. u. 5-től uzsonna - hangverseny.

Tíz évig tartó ondolás

amely ötezer leibe kerül

A találmányok terén legújabbban Ken-neth Christy newyorki borbélymester is megemlítést érdemel. A borbély ugyanis hosszú idő óta kísérletezett az igazi tartós ondolás módszerének feltalálásával és munkája, miként Newyorkból jelentik, teljes eredménnyel is járt. Olyan ondolást talált fel a külvárosi szegényes mű-hely mestere, hogy aki egyszer ennek az áldásában részesült, annak tíz évig nem kell arra gondolnia, hogy a haját újból odoláltassa. Eleinte sok haj volt a találmánnyal, az előkelő hajművészek részben mosolyogtak a külvárosi szaktár-son, mások pedig egyenesen irtóztak a ta-lálmány bevezetésétől mert tisztában vol-tak azzal, hogy ez a találmány nem lesz legjobb üzlet a borbélyok számára. Hiá-ba ejtették azonban el a találmányt a Fi-gárók, akadt egy kozmetikai szalonnak a tulajdonosnője, aki megvásárolta és érté-kesítette a találmányt, amelynek előnyeit ma már százötven műhelyben élvezhetik azok a hölgyek, akik ondoláltatnak. A külvárosi borbély számára egyáltalában nem bizonyult rossz üzletnek a találmány, mert egy-egy ilyen ondolás ára, a mi pénzünkben, ötezer leibe felel meg és ebből ezer leib a külvárosi borbély kap. Hozzávetőleges becslés szerint heti kere-sete három millió leib tesz ki. Kenneth Christy a sikeren annyira felbuzdult, hogy az európai kontinensen is meg akar-ja ismertetni áldásos találmányát. Eppen ezért a napokban Londonba érkezik és ott is megpróbálja elhelyezni találmányát. Számítani lehet tehát arra, hogy esetleg mi is megismerkedhetünk a forradalmi újítással.

— **Időjárás.** Tegnap délelőtt az idő derűs volt, délután azonban rövid időre beborult. Délután félmeghívó huszonhét fok meleg volt. Várható időjárás mára: változó felhőzet, az ország déli részén tulnyomóan derülés, gyenge déli légáramlás, az ország északnyugati részében helyi jelentőségű esők, a hőmérséklet emelkedik.

— **Népünnepély Buziáson.** Buziás római katolikus egyházközsége tavaly kezdte meg a különböző vallásos egyesületek elhelyezésére szolgáló katolikus otthon építését. A befejezéshez az egyházközségnek még bizonyos összegre van szüksége és erre a célra vasárnap, szeptember 4-én délelőtt népünnepélyt, délután pedig tombolát rendeznek.

— **Ezüstlakodalmak.** Nessel Zoltán nyugalmazott postafelügyelő és felesége, született Schemmel Olga, pénteken, szeptember 2-án ünneplik meg házasságuk 25. évfordulóját. A jubiláló párt délután öt órakor Rech K. Géza apátplébános a gyárvárosi római katolikus plébániatemplomban egyházi áldásban részesíti.

* **Dr. Kovács Ödön** szülész és nőorvos újra rendel. Str. 3 August 8 szám. Telefon 42-95.

— **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Nes Aurelia, Nyári Irén, Negoita Maria Hildegard, Jung Dorottya Krisztina, Banci Gheorghe, Eberling Gusztáv, Minda Ioan, Muresan Aurelia Cornelia, Sirotan Alexandru, Salca Viora, Gröger Agoston.

Használt és új tankönyvek, tanszerek, füzetek legolcsóbban beszerezhetők

POLATSEK könyvkereskedésben Belváros

A szigorú Kék törvények

Ahol tilos a kuglizás, nem szabad drámai műveket előadni, vasárnap nem lehet beretválokzni és a nő csak hat ruhát próbálhat

Amerika történelmében kétségtelenül diszhelyet foglalnak el az úgynevezett Kék törvények, a Blue Laws, amelyek voltaképpen gerincét jelentették az amerikai társadalom rendjének. Ezek a kék törvények

a legszigorúbb puritán elvek jegyében születtek és ilyen szellemben nevelték az amerikai társadalmat. Ohio államban a Kék törvények például megtiltották a polgároknak, hogy a kuglizás ártalmatlan szórakozását műveljék. Connecticutban ugyanezen törvények alapján az írónak és színművészeknek tilos volt drámai műveket a nyilvánosság előtt előadni, egy másik törvény pedig megtiltotta a polgároknak, hogy

vasárnap beretválokzzanak.

Illinois államban megtiltották a ru-

hátat vásárló nőknek, hogy egy üzletben hat ruhánál többet próbáljanak fel. Idaho államban viszont tilos volt a polgároknak este hét óra után élelmiszert vásárolni. Utah államban a férj jogi szempontból felelős volt felesége minden tetteért. Alabamában viszont a legutóbbi időkig sokkal nagyobb kegyben részesítették a férjeket, amennyiben megengedték nekik, hogy

feleségüket hittel verhessék.

Persze ezek a törvények lassankint — miként mondani szokták — kimentek a divatból és ma már nem alkalmazzák ezeket. Ennek ellenére a Kék törvények kitörölhetetlen nyomokat hagytak az amerikai társadalom életében.

— **Házasság.** Naschitz Lajos temesvári ügyvéd, a temesvári anyakönyvi hivatalban házasságot kötött Moravetz Zsuzsi urleánnyal, Moravetz Mór könyvkereskedő leányával. Az egyházi esküvő vasárnap megy végbe a Józsefvárosi izraelita templomban.

— **Tüzes láva tört ki a Vezuvból.** A Vezuv tüzhányó mellett működő megfigyelő állomás jelentette, hogy tegnapelőtt este lávaömlés történt. A láva, mely percenként kétszáz méteres sebességgel tört elő, nagyobb területet pusztított el. A lávafolyam a tüzhányó északi részét lepte el és nem valószínű, hogy jelenlegi medrét elhagyja.

— **Lezuhant egy katonai repülőgép.** A franciaországi Briboalles közelében lezuhant egy alezredes által vezetett katonai repülőgép. Az alezredes pilóta meghalt.

— **Ellopott okmányok.** Kellemetlen meglepetésben volt része a Tóvis és Kolozsvár közötti személyvonaton Metea Octavian újságíróknak, az Universul című lap temesvári szerkesztőjének. Úgyes szobtolvaj ellopta tárcáját, amelyben pénzén kívül újságírói, ügyvédi és személynazonossági igazolványai voltak. A károsult kéri mindazokat, akiknél esetleg a tolvaj a lopott okmányokkal jelentkezik, hogy az illetőt azonnal adják át a rendőrségnek.

— **Leégett Zsombolya legrégebb háza.** Zsombolyán kigyulladt és teljesen leégett Mertesz Fülöp sajtókiadó háza. Az elhamvadt ház a község legrégebb háza volt, amennyiben még 1766-ban, azaz Zsombolyának százhetvenkét esztendő előtt történt alapításakor épült. Ugyancsak ez volt Zsombolyának az utolsó nád-dal fedett háza.

— **Gyilkos vihar.** Mexikó északkeleti tartományában borzalmas erejű ciklon pusztított. Több száz ház összedőlt és az egyik városban tizenkét ember áldozatul esett a viharnek. Más városokban is számos ember meghalt.

* **Budapestre érkezve** a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak E lap előfizetőinek: 20 százalék engedmény

Patikák éjjeli szolgálata

CSÜTÖRTÖKÖN, szeptember 1-én, a szolgálatai beosztás a következő:

Az I. kerületben a Szt. Ion-utcában levő Irgalmasrendi-gyógyszertár.

A II. kerületben a Stefan cel Mare-utcában levő Jahnher R. gyógyszerár.

A III. kerületben a Carol-uton levő Maria-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Dragalina-tér 4. szám alatt levő Steana-gyógyszertár.

A V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratellán Panajoth Ernő gyógyszerár állandó éjszakai szolgálatot tart.

ETILEN

Mechanikus vegytisztító intézet, valamint ruha- és bőrkabát festőde

Timisoara III., Bulev. Carol 31

Az izzó jelvény

A Déli Hírlap eredeti regénye

Irta **Károly József**

(Minden jog, a fordítás joga is, fenntartva.)

11

— Szökevény? — csodálkozott Barker.
— Igen. Ennek azonban hosszú a története. Előbb essünk túl a formalitásokon, azután majd elmondom.

— Az utlevelet, a karibini angol konzul állította ki. Mi ennek az oka?
— Nagyon egyszerű a dolog. A mai Oroszországban Angliának nincs külképviselete. Angol alattvaló tehát ott szerez utlevelet, ahol legkönyebben jut hozzá.

— Lady Asher járt Karbinban?
— Nem. Kínai megbízottam hozta el Vladivosztkba. Másiként nem is szerzhettem volna. Nem én vagyok az egyetlen, aki ily módon jutott utlevélhez. Megnyugtatom, nem hamisított utlevéllel jöttem.

Barker most már enyhítette a hivatalos hangot.
— Bocsásson meg lady Asher. Igazán nem akarom meggyanúsítani. Nekem azonban kötelességem mindennek a végére járni. Erre szigorú utasításom van.

— Rendben van. Nem is kételkedem benne. Lenne szíves azonban megmondani, hogyha az utlevelem szabályszerű és igazolásul elfogadta, mikor folytathatnám utamat?

— Néhány napig mindenesetre nem.
— Hogyan? Itt kell maradnom?
— Ugy van. Ez a szigorú előírás. Itt kell maradnia úgynevezett megfigyelőben.

— No ez csinos história, mondhatom. Angol alattvalót angol katonák internálva tartanak. Talán ez az intézkedés nem vonatkozik angol alattvalóra.
Barkert kissé megzavarta ez a fordulat.

— Végtelenül sajnálom lady Asher, de nem tehetek kivételt. Utasításaim, amelyekhez ragaszkodnom kell, kivételekről nem tesznek említést. Ön kénytelen lesz tehát rövid időre igénybe venni vendégszeretetünket.

Asher Daisy most már humoros oldaláról fogta fel a dolgot és elnevette magát.

— Well! Ha parancs írja elő, akkor itt maradok. De most már mondja meg legalább, hol fogok lakni

internátságom idején? Mindenekelőtt le szeretném rázni magamról az ut porát. Aztán rendes ruhát is akarok szerezni, mert nincs más, mint ez, amelyet rajtam lát. A podgyászomat nem sikerült magammal hoznom.

Barker most egészen zavarba jött. Ezek oly súlyos kérdések voltak, amelyekre nem volt képes válaszolni. Hallgatott.

— Hol van a szálloda? — kérdezte Asher Daisy.
— Szálloda? — csodálkozott Barker. — Az itt nincs. Amikor ezt a helyőrséget létesítették, aligha számítottak idegenforgalomra. Itt nálam csak kaszárnyák vannak. Az ezredtörzsnél kaszinó is van. A tiszték laknak benne. Ott, úgy hiszem, akad üres szoba... Ha megfelelne...

— Persze legénylakás, amolyan tiszt szoba.
— Hát nem valami kényelmes, de rövid időre megteszi.

— A kaszinóban csak tiszték laknak?
— Kizárólag tiszték.

— Nős tiszt nem lakik ott?
— Az ezredtörzsnél nincsen nős tiszt.

— Köszönöm, de nem kérek belőle. Még rossz hírbe keverednék. Másik kell kieszelni. Mondja kérem, egyáltalán nincs itt nős tiszt, akinek a lakásán eltölthetném fogságom napjait?

— Én egyedül vagyok nős — jegyezte meg némi keserőséggel Barker.

— Nagyszerű. Hiszen meg is van a megoldás. Itt maradok önnél. Feltéve, ha szívesen lát.

— Megtisztelve érzem magam, lady Asher, de a dolog nemcsak rajtam múlik.

— Értsem... meg kell szereznem lady... szabad a nevét uram.

— Barker kapitány.

— Köszönöm... Meg kell szereznem lady Barker beleegyezését. Kérem, vezessen a ladyhez.

— Sose fáradjon lady Asher. Majd kihívom Maryt. A bungalovba kiállított:

— Mary! Kérlek egy percet.

Az elősiető Maryt szemmel láthatóan meglepte az idegen nő jelenléte. Barker bemutatta őket egymásnak.

— Miben lehetek szolgálatára? — kérdezte Mary.

— Oh, nagy szíveségre kérem, lady Barker. Néhány napig kénytelen vagyok itt maradni s mint-hogy a lakáskérdést másként nem tudjuk megoldani, arra kérem, engedje meg, hogy azt a rövid időt önnél tölthessem.

— Kérem a legnagyobb készséggel bocsátjuk rendelkezésére szerény lakásunkat.

Majd férjéhez fordult és hidegen szólt:

— A bungalov elég tágas. Nincs tehát akadálya, hogy a lady kérését teljesítsük.

Meg sem várta, hogy Barker mondjon valamit, karon fogta Asher Daisyt és visszavonult vele a bungalovba. Asher Daisy rögtön észrevette, hogy Barkerék házassága nem a legharmónikusabb.

A kapitány a kaszinóba ment. Az ezredes javában bridgezett, de rögtön az asztalra tette a kártyát, amikor megpillantotta Barkert.

— Mi újság kapitány? — kérdezte.

— Egy nő érkezett autón észak felől.

— Autón? — csodálkozott Wilson. — Legalább még egy autónk van arra a rövid időre, amíg a hölgy itt tartózkodni kénytelen. Milyen alattvaló?

— Angol. Nálam helyeztem el, ha nincs ellens kifogása.

Wilson újból felvette a kártyát és tovább játszott.

— Well! Estére hozza magával az új ladyt. Fialat?

— Valamivel idősebb a feleségemnél.

— Csinos?

— A haja szőke. A szeme kék, mint a buzavirág. Alakja karcsú és hajlékony, mint a nádszál.

— Egy okkal több, hogy szívesen fogadjuk.

— Van még valami parancsa számomra?

— Köszönöm, Barker. Viszontlátásra.

Barker egyideig még elbeszélgetett bajtársaival, azután hazament. Utközben önkéntelenül Asher Daisyre gondolt és azon töprengett, vajjon ki lehet ez a nő, aki autón érkezik északról vagy — amint mondta — szökött a vörösöktől, a podgyászt is elhagyta valahol és egy szál ruhában jött Indiába? Ki lehet ez a különnc nő, aki asszonytársaság után vágyódik és vigyáz a jó hírnevére, holott elhagyott, vad vidékeken hosszú utakat tett meg egyesegegyedül?

Annai bizonyos, hogy vakmerő nő, aki nem retten vissza a veszedelmektől. Oly nő, akiben a kemény férfi elszántsága egyesül a női lágyssággal, finomsággal és bájjal. Egy rendkívüli példánya a nő nemnek.

Valami belső hang sugta a fülébe, hogy Asher Daisyvel új és tartalmas fejezet kezdődik az életében. Érezte, hogy ez a kivételes lény a sorsa, a végzete lesz. Barker azonban nem vette komolyan a titkos figyelmeztetést. Elég erősnek érezte magát, hogy ellent tudjon állni a kísértésnek. Inkább az a tudat izgatta és vidította fel, hogy — ha rövid időre is — új szín és új hang fogja ezt az egyhangú és színtelen helyőrségi életet elevenebbé varázsolni.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

A gabonakivitel az új rendszer alapján még nem indult meg

A fennálló kliringszerződéseket meg kellene változtatni

Ma jelent meg az a miniszteri rendelet, amely megállapítja, hogy a buza minimális ára a nyolcvan kilós és két százalék idegen anyaggal bíró buzára vonatkozik. A rendelet visszamenőleg augusztus 27-től kezdve bírálvánnyal és még azon intézkedést is tartalmazza, hogy az ujonnan megállapított

12.000 lei buzaprémium a hetvenhét kiló fajsúlyú és három százalék idegen anyaggal bíró buzára,

valamint az ennél jobb minőségekre vonatkozik. A gyengébb minőségű búzákat kiviteli prémiumát a gabonaértékesítő hivatal esetéről-esetre határozza meg.

A gabonapiacra általában csend uralkodik, mert az új rendszer alapján a kivitel még nem indulhatott meg. A fennálló kliringszerződéseket ugyanis meg kell változtatni, mert ahhoz, hogy az exportőr a kivitt áru harminc százalékát a szabad forgalomban értékesíthesse,

a Nemzeti Banknak a hozzájárulása is szükséges,

amely újabb megállapodás megkötéséig az eddig érvényben lévő kliringszerződéshez tartja magát. A

pénzügyminiszter különben körrendeletet küldött a vámhivatalokhoz, amelyben a tengerikivitel módzataira nézve ad utasítást. A tengeri kivitelét ugyanis röviddel ezelőtt megengedték. Azonkívül utasításokat adott a pénzügyminiszter a gabonakivitel új rendszerére vonatkozólag is.

Egyelőre tehát az új rendszer alapján kivitel még nem indult meg és így városunkban a Timis szövetséget, a Nemzeti Szövetkezeti Intézet bányásági megbízottja az egyedüli komoly vevő. A Timis

a nyolcvan kilós buzáért 40.000 leit fizet

és azt a buzának a temesvári raktárban való átvétele után teljes egészében ki is fizeti. Eddig a Timis szövetséget a gabonaértékesítési akció folyamán a Bányásban

öt száz vagon búzát vásárolt.

A gabonakiviteli tevékenység stagnálása miatt a constantai szilozok megteltek, amiért is a kikötő igazgatósága értesítette a vasutat, hogy további intézkedésig semmiféle gabonát nem fogad el és nem enged a szilozokban kirakni. Ezért a vasút ideiglenesen nem vesz fel gabonaküldeményeket, melyek a constantai sziloz felé vannak irányítva.

A kukorica irányzata szilárd. A buza irányzata lanya, míg a kukorica irányzata szilárd a bányászi gabonapiacra. A piac árak a következők: buza hetvennyolc kilós 385, tengeri 340, zab 440, új lenese 450-500, takarmányárpa 340, tavaszi árpa 370, korpá 270, bányászi repce 580, káposzta repce 600, kismalmi liszt a 30-70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként. Új vörös lóheremag 20 és lucernamag 30 lei kilónként.

A csehszlovák nemzeti bank kincstárjegyeket bocsát ki a pénzfelhalmozás ellensúlyozására. A cseh nemzeti bank elhatározta, hogy pénzfelhalmozás ellensúlyozására különleges kincstárjegyeket bocsát ki 5000, 10.000 és 100.000 esek korona névértékben. Ezeknek kamatát a prágai nemzeti bank előre fizeti. A kincstárjegyeket kizárólag bankjeggyel lehet vásárolni, ily kincstárjegyeket részvények, vagy államjradékok ellenében nem adnak ki. A kincstárjegyek kibocsátásának felső határát nem határozták meg, ami annyit jelent, hogy a kincstárjegyek kibocsátása addig tart, amíg a pénzfelhalmozás nem szűnik meg. Ezen rendszer által egyrészt a kincstár nagyobb összegekhez jut, másrészt a hitelélet jobban fejlődik.

Munkáselbocsátások a malomépítészeti szakmában. Megírtuk, hogy a legfelső gabonaértékesítési hivatal határozata folytán kereskedelmi malmoknak parasztmalmokká való átminősítése nem lehetséges, azonkívül malmokat átépíteni és nagyobbitani nem szabad. Ez a rendelkezés súlyosan érinti a malomépítéssel foglalkozó vállalatokat. A Friedrich-féle gépgyár, amely elsősorban malomátépítésekkel és berendezésekkel foglalkozik, 120 munkásból 80 munkásnak mondott fel a munkatörvényben előírt felmondási idővel. A felmondás tárgyatlan, ha a gabonaértékesítési hivatal megváltoztatja álláspontját. Amennyiben új rendelkezések nem történnek, a Klug-féle malomépítő vállalat szintén munkásokat lesz kénytelen elbocsátani.

Kimutatás a betegsegélyzőpénztárak országos működéséről. A kimutatás szerint 1922 március 31-én a betegsegélyzőpénztáraknak összesen 60 millió 789.366 lei alapjuk volt. Tíz évvel később ez az alap már 553.633.994 leire emelkedett. 1932-ben a kiadások így oszlottak meg: Pénzsegélyek és gyógyszerellátás 233.051.032 lei, rokkantségélyek 15 millió 689.937 lei, nyugdíjak 197.942.414 lei, orvosi rendelők és gyógyszerárak megszervezése 106.959.485 lei, összesen 553 millió 633.994 lei. 1931-32. év folyamán 3 mil-

ió 225.000 esetben rendeltek a betegsegélyzők orvosai 1937-38. év folyamán az orvosi rendelések száma 6.576.000 esetre emelkedett. 85.396 tag pénzsegélyben részesült és 3666 esetben temetkezési segélyt fizettek ki. A betegsegélyzőpénztárak jelenleg 1521 orvost alkalmaznak és 192 gyógyszerért tartanak fen. Az orvosok és gyógyszerészeti személyzet létszáma 1170. A betegsegélyzőpénztárak költségvetése 1937-38. évben egymillióard 64 millió lei volt. A betegsegélyzőpénztárak az országban harminckét intézete van. 1933-ban a lakosság 5,25 százaléka volt a betegsegélyzőpénztárak tagja.

Németországban bevezették a postatakarékpénztár intézményét. Berlinből jelentik, hogy az osztrák postatakarékpénztár intézményét egész Németországra bevezették. Az indokolás kimondja, hogy az osztrák postatakarékpénztár intézménye mintaszerű és rendkívül szociális volt, mert a postatakarékpénztár révén sikerült a takarékosági hajlamot széles rétegekben felébreszteni. Ezentúl Németországban 46.000 postahivatalnál lehet postatakarékpénztári betéteket elhelyezni.

SPORTSEMÉNYEK

Vasárnap kezdődnek a kerületi bajnokság küzdelmei

A kerületi bajnokságba beosztott csapatok vasárnap kezdik a bajnoki mérkőzéseket.

Az elsőosztályú bajnokság vasárnapi fordulójának műsora

a következő: Vulturii—Rapid a Vulturii-pályán, Banatul—Bohn a Banatul-pályán, Progresul—Electrica a Progresul-pályán, Jimboliana—Jandarmi Zombolyán, Galvani—CFB az RGMT-pályán. A másodosztályú bajnokság vasárnapi műsora: Hertha—III. kerületi FC a Hertha pályán,

Ancora—CSHN a Vulturii-pályán, Patria—Juventus a Patria-pályán, Fortuna—Dura a CFR-pályán, Hajduk—Kadima a Patria-pályán, Staruinta—Victoria a Patria-pályán, Freidorf—Cultura a Freidorf-pályán.

Az első osztályú ifjúsági bajnokság

küzdelmei is vasárnap kezdődnek. A vasárnapi program a következő: CAMT—Ripensia, Electrica—Rapid, CFR—Kadima, Banatul—Fratelia, Dura—Vulturii, Freidorf—Chinezul.

Tilea futballszövetségi elnök Nagyváradon kihallgatásán fogadta a NAC vezetőit

Tilea Viorel, a futballszövetség elnöke Nagyváradon járt és ez alkalommal megjelentek előtte a NAC képviselői, akik részletesen ismertették előtte a helyzetet. Tilea elnök nagy figyelemmel hallgatta meg a NAC vezetőinek fejtegetését és kilátásba helyezte, hogy megértéssel intézik el a NAC ügyét.

VASÁRNAP LESZ A KK ELSŐ DÖNTŐJE

Prágában vasárnap játszókat le a Ferencváros és a Slavia csapatai az első KIK döntőmérkőzést. A mérkőzést angol bíró vezeti, míg az egyik határbíró román játékosvezető lesz.

Temesvári versenyző nyerte Nagyvárad teniszbajnokságát

Nagyváradon napokban keresztül folyt a teniszmérkőzések a város bajnokságáért. A férfi egyes nagyváradi bajnoka Ungár, a kitünő temesvári versenyző lett.

CAPUSAN NEM SZERZŐDİK AZ FC RAPID CSAPATAHOZ

Sportkörökben olyan hírek terjedtek el, hogy a fővárosi FC Rapid szerződést kívánja Capusant, a kolozsvári Victoria tehetséges fiatal játékosát. A szerződésből azonban valószínűleg nem lesz semmi, mert Capusan vasárnap már játszott a Victoria csapatában és így ebben a bajnoki szezonban más csapatban már nem szerepelhet.

MEDRANO

CIRKUSZ

Piafa Badea Cârjan. Nagy előadás naponta este 9 órakor. Csütörtök, szombat, vasárnap d. u. 5 órakor matiné. Mérsékelt árak. Két gyermek 1 jeggyel.

A GÖLLÖVÖK LISTAJA

A göllövök listáján Bajusz (Chinezul-Ilsa), Szerény III (Carpati) és Marinescu (Sportul Studentesc) vezetnek egyenként három göllal. Utánuk következnek Popescu Gica (Sportul Studentesc), aki két gölt szerzett csapatának. Egy gölt rugtak többek között Beke (Ripensia), Klimek, Cucula és Thierjung (Chinezul-Ilsa).

Tökéletes és elegáns irodája lesz, ha azt

Palicskó

amerikai iroda berendező specialitását rendel. Timișoara III, Bulevard Carol 41-43. (Volt Telefongyár).

Hivatalos devizaárfolyamok. Egyiptomi font 696.90—707.94, holland forint 75.83—76.93, drachma 0.99.1.05—1.1.07, német márk 38—39, belgas 23.53—23.87, pengő 25.26.50—27, török font 82—83, angol font 679.65—690.69, pezeta — 19.32, olasz lira 7.172, norvég korona 34.22—34.91, cseh korona 4.77—4.87, leva 1.24—1.30, palestinai font 680.34—691.38, svájci frank 31.88—32.36, dinár 2.89—3.05, dollár 139.03—145.24. Az első árfolyam a vételt, a második az eladást jelenti. Az árfolyamokban bentfoglalatik a 38 százalékos devizafelár.

Szeptember

4

vasárnap

Nagy kertünnepély
a Katolikus Ifjúsági Otthonban

Kitünő zene

Különféle szórakozás

Temesvári Gyárvaros, Str. Tigru-lui 7 szám

Rádió

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 1.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok, 13. Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés, 13.10 Déli hangverseny. Közben sport-hírek, 13.40 Grammfon. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó, 14.30 Grammfonlemezek, 15: Hírek, 16.45: Előadás, 19: Időszerű anyag, 19.17: Tánccserepek, 20: Felolvasás, 20.15: Jelescu Pál zongorázik, 20.45: Niculescu Sabina hárfázik, 21.10: Időszerű anyag, 21.45: A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése, Dima énekesnő közreműködésével, 22.30: Hírek, 22.45: Vendéglői zene, Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, Utána: Grammfon, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.05: A rádió szalonzenekara, 13.30: Hírek, 14.20: Pontos időjelzés, 14.30: Cigányzene, 15.35: Hírek, 17.15: Előadás, 17.45: Pontos időjelzés, 18: Hogyan fér el a

gyermek a modern kislakásban? Előadás, 19.45: Sarki fény, Szómmü, 20.20: Zongoraszálok, 20.45: Hunyady Sándor csevegése, 21.10: Hanglemezek, 22.10: Hírek, 22.30: Az 1. honvédegyalozred zenekara, 23: Időjárásjelentés, 24.10: Cigányzene, 1.05: Hírek.

Budapest II, 19.15: Jazz-zene, 19.35: Lemezek, 20.35: Zongora, 21.10: Hírek, 21.40: Versek.

Bécs, 19: Hangverseny, 23.15: Szórakoztató zene.

Milánó, 18.15: Szimfonikus hangverseny, 20.30: Szórakoztató zene, 22.35: Hangverseny, 24.15: Tánccserepek.

Prága, 18: Szórakoztató zene, 19.20: Hangverseny, 20.30: Opera, 23.40: Tánccserepek.

Varsó, 18: Tánccserepek, 19: Lemezek, 20.30: Szórakoztató zene, 23: Szimfonikus hangverseny.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 2.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok, 13. Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés, 13.10: Déli hangverseny közvetítése, Köz-

ben: Sporthíreknek adása, 13.40: Grammfonlemezek, 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó, 14.30: Grammfonlemezek, 15: Hírek, 16.45: Előadás, 19: Időszerű anyag, 19.15: A Stefanescu-zenekar hangversenyének közvetítése, 20.20: Felolvasás, 20.35: Brozupza Sándor német dalokat énekel. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45: Torna, Utána: grammfon, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13 Déli hangverseny közvetítése az Egyetemtemplomból, 13.05: Hegedűszámok, 13.40: Hírek, 14: Az 1. határozred zenekara, 14.20: Pontos időjelzés, 15.35: Hírek, 17.15: Diák-féltóra, 17.45: Pontos időjelzés, 18: „A cipő története.” Előadás, 20.20: Lisztművek zongorán, 19: Sportközlemények, 19.10: lemezek, 20.15: Külügyi negyedóra, 20.30: Előadás Blahánéről, 21.15: Hírek, 21.35: A rádió szalonzenekara, 22.55: Időjárásjelentés, 23: Debreczeni zongorabármás, 24.10: Cigányzene, 1.05: Hírek.

Budapest II, 20: Cigányzenekar muzsikál, 20.30: Előadás, 21.10: Lemezek, 22.25: Hírek.

Bécs, 17: Szórakoztató zene, 1: Hangverseny.

Rádió

Philips, Körting, Hornyton stb. telepek, autoakku. részére telep nélküli és villanyáramnak. Eredeti gyári áron s kényelmes részlettizetésre

J. BARBIER

Jimbolia-Zsombolya

Belgrád, 18: Hangverseny, 19.50: Szórakoztató zene, 23.15: Lemezek.

Milánó, 18.15: Hangverseny, 20.30: Szórakoztató zene, 22: Szimfonikus hangverseny.

Prága, 21: Tánccserepek, 23.15: Lemezek.

Varsó, 19.10: Hangverseny, 20.30: Szórakoztató zene, 23.10: Szimfonikus hangverseny.

1 leies hirdetések

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 4, II. kerület: Iamás-trafik, Piata Badea Carjan 8 — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grosz-trafik, Calea Dorobanilor 2. — Harmadik kerület Hellenbein-trafik, Piata Lahovari

1 szó ára 1 lei, vastagabb betűvel 2 lei
A legolcsóbb apróhirdetés 10 szóig 15 lei

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület Marsch-trafik, Piata Küttl — Nógrády-trafik, Tivoli mellett — Olariu-trafik, Piata Dragulina 6 — Vittek-trafik, Boulevard Carol 54 — Galgoczy-trafik, Strada Bratianu 15 a. Telefon 8-49

Házasság

Férjhez menne

intelligens urinő 48-55 éves uriemberhez. Lehet özvegy, gyermekkel is. Teljes című leveleket „Harmonia” jellegre a kiadóba kér. (2370)

Oktatás

Angol társalgást

olcsón vállal IV. kerület, Str. Filomelei 17. szám, Ardelean Aurel. (2376)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-jele lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant és liliumpudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban a „Fekete Sashoz” I., Piata I. C. Bratianu

Alkalmazás

Szobaleány

jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik, IV. kerület, Str. Mireoa Voda 3. (2299)

Jól főző mindenek

szakácsnőt keresek szeptember 1-re, Ungár, I. kerület, Piata Bratianu 3 szám, Timis-nyomda. (2369)

Bejárónó

jó bizonyítvánnyal, félnapra azonnal felvétetik, IV. kerület, Strada Ion Bratianu 29, III. emelet, 2. ajtó. (2385)

Rádió-eladót

keresek, aki ebben a minőségben már működött. Ajánlatok „Fixum és jutalék” jellegre a kiadóba. (2387)

Kerések

beteg idős hölgy mellé hosszabb időre intelligens, jó lelki, betegápoláshoz értő nőt, teljes ellátással és szerény fizetéssel. Cim a kiadóban. (2384)

Abszolút megbízható

értelmes, ügyes, könyvelésben jártas, komoly munkaszerű vidéki malomba azonnal felvétetik. Ajánlatok életkörülmények referenciákkal „Szorgalom” jellegre. (2393)

Mindenek szakácsnőt keresek. Dr. Mategovszkyne, Lipova. (2379)

Régi ékszereket, briliáns köveket, aranyfogat, zálogjegyet újból magas áron vásárol „ORA FIXA” cég IV., Strada I. C. Bratianu 31

Állást keres

Pénztárosnői

vagy más bizalmi állást keresek. Sok évi itrodai gyakorlatmal rendelkezem. Szíves megkeresést „Garancia” jellegre a kiadóba kérek. Vidékre is mennék. (2358)

Társalkodónői

vagy hasonló állást keres intelligens urinő. Megkeresést kér „Intelligens” jellegre a kiadóba. (2371)

Lakás

Háromszobás

napos lakás a második emeleten november 1-re kiadó. E. K. Thomas, I. kerület, Str. I. G. Duca 8. (2395)

Kiadó

udvari, butorozott szoba (esetleg butor nélkül) I. kerület, Strada Engen de Savoia 22. szám. (2600)

Az ország egyetlen vendéglátó ipari SZAKLAPJA a

Gazeta Restaurantilor si Hotelierilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

TIMISOARA 1., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombat. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán.

Hétnapos olcsó gyógykúra szeptember havában

Băile Lipova-Lippafüreden!

Étkezés, szoba és fürdő orvosi előírás szerint: Gloria-szállodában 840 lei, Grand-szállodában 1050 lei. Szívbetegség, magas vérnyomás, érelmeszesedés, (gutaütés) máj, vese és hólyag, idegrendszer, reuma, női bajok és vérszegénységben szenvedő szegényebb sorsuak is igénybevehetik a csodás hatású gyógyforrások isteni adományát. Szeptember 15-ig állandó katonazene!

Butorozott szoba elegáns, esetleg házaspárnak, teljes ellátással is, kiadó. IV., Strada Mireoa Voda 3. (2320)

Kétszobás modern lakás terrasszal november 1-re kiadó. III., Str. Romulus 28. (2379)

Négy szobás lakás mellékhelyiségekkel a református bérház épületében, november 1-re kiadó. III., Timotei Cipariu 1. (2308)

Háromszobás modern villalaks terrasszal és loggiával november 1-re kiadó. III., Bulev. Mihai Viteazul 7. szám. (2381)

Modern kétszobás lakás november 1-re kiadó. II. kerület, Splaiul Kuruz 4. szám, az Apollo-mozi közvetlen közelében, kertes házbán. (2266)

Butorozott garzonlakás fürdőszobával magánvillában kiadó. III., Strada Mitre Varlaam 4. (2394)

Egyszobás szép lakás udvari kertes házban október 1-re kiadó. III., Str. Eneas 22. (2390)

Adás-vétel

Megvételre keresek ebédlőasztal székekkel, perzsaszőnyeg, előszobafal, vagy garderober szekrény, mind csak jó karban levők, IV. kerület, Strada A. Vlahuta 5. szám, első ajtó, jobbra. (2359)

Cimbalom olcsón eladó. Bővebbet Földváry, III., Strada Odobescu 42. (2389)

Új férfibicikli nagyon olcsón eladó. II. kerület, Str. E. Teodiu 7. szám. (2396)

HITELES FORDÍTÁSOKAT román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven, továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések, bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón gyorsan és pontosan vállal; elsőrangú munkaeuróktól fámogatva.

N. MAGDU román nyelv- és gyorsírótanár, Bucuresti és Timisoara városok volt első fordítója. Timisoara I., Piata Bratianu 2. szám (Krayerrel szemben).

Külömféle

Két kisebb diák teljes ellátásra talál Gilde, II. kerület, Strada Scobii 13. (2365)

Társat keres nagy összeköttetésekkel rendelkező vállalkozó, létesítendő nagyjavító ügynökséghez, kis tőkével. Ajánlatok a rendelkezésre álló összeg megjelölésével „Töke biztosítva” jellegre a kiadóba kéretnek. (2336)

Feherneműjavítást házban és házon kívül is olcsón vállalok. I., Str. Gheorghe Lazar 3. (2215)

Pianinó jókarban levő, szeptembertől bérbéadó. Bohus, Belváros, evang. paplak. (2383)

Zongora 12.000 leiert, kifogástalan, bőrgantúra, ebédlő, különböző árban uri és háziszoba, előszobafal stb. igen jutányosan eladó. Schmidt, IV., Str. Bratianu 15/a. (2391)

Hirdessen a Déli Hírlapban